

Stanovisko hlavnej kontrolórky obce Šelpice k návrhu rozpočtu obce na roky 2026 – 2028

V zmysle § 18f ods. 1, písm. c/ zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. predkladám stanovisko k návrhu rozpočtu obce na rok 2026 a viacročného rozpočtu obce Šelpice na roky 2026 – 2028. Návrh rozpočtu na rok 2026 a návrh viacročného rozpočtu na roky 2026 -2028 sa predkladá na schválenie obecnému zastupiteľstvu na základe s § 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

Zostavovanie návrhu rozpočtu na rok 2026 je ovplyvnené aktuálnou výškou dlhu verejnej správy a ústavným zákonom č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti, ktorý zaviedol pravidlá rozpočtovej zodpovednosti s cieľom zníženia tohto dlhu, tzv. dlhovú brzdu. Podľa ŠÚ SR predstavoval dlh verejnej správy za rok 2024 59,28 % HDP, čo predstavuje 4. sankčné pásmo podľa zákona. Dňa 21. 11. 2025 uplynie výnimka z uplatňovania týchto sankcií a obce majú povinnosť schváliť na nasledujúci rozpočtový rok iba rozpočet s medziročne nerastúcimi výdavkami, ako aj vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet.

Podľa stanoviska MF SR - <https://www.mfsr.sk/sk/media/tlacove-spravy/stanovisko-mf-sr-k-priprave-rozpoctu-verejnej-spravy-rozpoctov-miest-obci-samospravnych-krajov-rok-2026-vo-vztahu-k-sank.html>, budú samosprávy v roku 2026 hospodáriť bez uvedených sankcií dlhovej brzdy v prípade, ak svoje rozpočty schvália pred 22. novembrom 2025.

Na druhej strane podľa stanoviska Rady pre rozpočtovú zodpovednosť (RRZ) - Stanovisko k samosprávam a sankciám dlhovej brzdy - Rada pre rozpočtovú zodpovednosť - ak obec alebo vyšší územný celok schváli na rok 2026 deficitný rozpočet (prípadne aj s medziročne rastúcimi výdavkami), počnúc 22. novembrom 2025 sa tento rozpočet dostane do rozporu s ústavnou požiadavkou mať na nasledujúci rozpočtový rok iba vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet. Rozpor je potrebné odstrániť jeho zosúladením s uloženou povinnosťou, t.j. úpravou rozpočtu. Podľa RRZ sa najvhodnejším riešením javí včasná novelizácia ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti, ktorou by sa sankcie pre samosprávu zo zákona vypustili.

Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam bol návrh rozpočtu obce predložený na schválenie v termíne do 21. 11. 2025 bez uplatnenia sankcií dlhovej brzdy.

1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Legislatívnou normou, ktorá upravuje proces zostavenia rozpočtu je:

- Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.
- Zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.
- Zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.
- Ústavný zákon č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti

K legislatívnym východiskám tvorby rozpočtu ďalej patria:

- Zákon č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve
- Nariadenie vlády SR č. 668/2004 Z.z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve
- Zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- Zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- Opatrenia MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12.2004 v znení dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy
- Vyhláška Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 257/2014 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (SK COFOG).

Návrh rozpočtu bol zverejnený na úradnej tabuli obce Šelpice a na webovej stránke obce dňa 29.10.2025. Zverejnením návrhu rozpočtu v tomto termíne bola dodržaná zákonná lehota 15 dní pred schválením v obecnom zastupiteľstve.

Návrh rozpočtu je zostavený na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok 2025, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka 2025 a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky 2023 a 2024.

Pre obec je záväzný rozpočet na rok 2026, rozpočet na ďalšie dva rozpočtové roky je orientačný a nemá záväzný charakter, ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch. Viacročný rozpočet na roky 2026-2028 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok.

Pri vypracovaní návrhu rozpočtu obec postupovala podľa:

- rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 v znení dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy,
- Vyhlášky Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 257/2014 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (SK COFOG),
- Príručky na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028, ktorú vydalo MF SR vo Finančnom spravodajcovi pod číslom: MF/007079/2025-41, pre obce je dôležitá najmä príloha č. 1, ktorá obsahuje kódy zdrojov.

Pri výpočte jednotlivých položiek príjmov a výdavkov sa vychádzalo zo skutočnosti v minulých obdobiach a očakávanej skutočnosti v ďalších rokoch. Rozpočet bežných príjmov v roku 2026 zodpovedá približne očakávanej skutočnosti bežných príjmov 2025 (rozdiel 2 tis. eur). Pri zostavovaní návrhu rozpočtu sa zohľadnili prognózy zverejnené Ministerstvom financií o očakávanom vývoji ekonomiky SR.

Navrhovaný rozpočet na rok 2026 je v súlade s § 10 ods. 3 zákona NR SR č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. vnútorne členený na:

- a/ bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,
- b/ kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,
- c/ finančné operácie.

Vo viacročnom rozpočte na roky 2026 - 2028 sú vyjadrené finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom obce. V rozpočte na rok 2026 sa uvažuje s čerpaním úveru vo výške 200 000 eur.

V rozpočte bola uplatnená rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom. Rozpočet sa predkladá na schválenie v členení na úrovni hlavnej kategórie (príjmy rozpočtu) a kategórie (výdavky rozpočtu) ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie.

Obec zverejnila návrh rozpočtu na rok 2026 a návrh viacročného rozpočtu obce Šelpice na roky 2026– 2028:

	2026	2027	2028
Bežné príjmy	775 696,00	783 622,00	786 814,00
Bežné výdavky	-662 551,00	-667 485,00	-689 051,00
Saldo bežného rozpočtu	113 145,00	116 137,00	97 763,00
Kapitálové príjmy	950 000,00	0,00	0,00
Kapitálové výdavky	-1 283 874,00	-24 000,00	-5 000,00
Saldo kapitálového rozpočtu	-333 874,00	-24 000,00	-5 000,00

Príjmové finančné operácie	313 850,00	1 560,00	1 500,00
Výdavkové finančné operácie	-93 121,00	-93 697,00	-94 263,00
Saldo finančných operácií	220 729,00	-92 137,00	-92 763,00
Zdroje spolu	2 039 546,00	785 182,00	788 314,00
Použitie zdrojov spolu	-2 039 546,00	-785 182,00	-788 314,00
Saldo	0,00	0,00	0,00

Na pracovnom stretnutí poslancov bol prerokovaný zverejnený návrh rozpočtu obce. Poslanci predložili návrhy na zmenu rozpočtu nasledovne:

V príjmovej časti rozpočtu obce:

1 111 312 012 1 Výchova a vzdelanie MŠ z čiastky 100,00 eur na 1 100,00 eur
3 46 454 001 RF obce z čiastky 110 000,00 eur na 130 000,00 eur
Zvýšenie príjmovej časti rozpočtu o 21 000 eur.

Vo výdavkovej časti rozpočtu obce:

1 111 09 62x poistné a príspevok do poisťovní z čiastky 20 660,00 eur na 21 260,00 eur
1 111 09 63x tovary a služby z čiastky 18 767,00 eur na 18 867,00 eur
1 111 09 64x bežné transfery z čiastky 19 356,00 eur na 19 656,00 eur
2 46 04 71x rekonštrukcia a modernizácia z čiastky 0,00 eur na 25 000,00 eur
2 46 05 71x zberný dvor spoluúčasť z čiastky 89 000,00 eur na 74 000,00 eur
2 46 06 71x zelené obce + Slnecná ul. z čiastky 21 000,00 eur na 31 000,00 eur

Zvýšenie výdavkovej časti rozpočtu o 21 000 eur.

V návrhu rozpočtu sú vyčlenené prostriedky na dotácie pre právnické osoby s pôsobnosťou na území obce:

bežné transfery PO 1 500,00 eur
bežné transfery poľovníci 1 000,00 eur
bežné transfery TJ Elastik 2 000,00 eur
bežné transfery cirkvi 2 000,00 eur
Dotácie spolu 6 500,00 eur

V návrhu rozpočtu sú vyčlenené príspevky obce na činnosť:

JDS - všeobecný materiál 500,00 eur
JDS - služby 1 500,00 eur
SZPB – služby 1 000,00 eur
Spolu funkčná klasifikácia 10 sociálne zabezpečenie 3 000,00 eur

Kapitálové výdavky na rok 2026 sú **po zohľadnení poslaneckých návrhov** rozpísané nasledovne:

Z rezervného fondu obce:

Rekonštrukcia a modernizácia 25 000,00
Zberný dvor – spoluúčasť 74 000,00
Zelené obce – park, ihrisko – spoluúčasť 23 000,00

Projekt Slnecná ul. IS	8 000,00
Z komerčného úveru:	
Modernizácia bytových jednotiek – kotle	200 000,00
Z dotácií:	
Zberný dvor	750 000,00
Kanalizácia	200 000,00
Z bežného rozpočtu:	
ÚPNO	5 000,00
Rekonštrukcia – chodník, cesta	9 800,00
Protipovodňový kanál	5 000,00
Špeciálne stroje, prístroje, zariadenia	2 800,00
Kúpa pozemku cintorín	1 274,00
Spolu kapitálové výdavky	1 303 874,00

Úverová a splátková záťaž obce v roku 2026

Obec mala v roku 2025 uzatvorené dve zmluvy:

- Zmluvu o poskytnutí podpory na výstavbu nájomného bytového domu 46 b.j. zo ŠFRB vo forme úveru vo výške 1 601 739,36 eur, pri základnej úrokovej sadzbe 1% s dobou splatnosti 30 rokov. Splatnosť úveru je v roku 2036.
- Úverovú zmluvu na kúpu nehnuteľnosti s.č. 194 s variabilnou úrokovou sadzbou 0,60%, Splatnosť úveru je v roku 2034.

V rozpočte obce v príjmových finančných operáciách je predpokladané čerpanie komerčného úveru na modernizáciu plynových kotlov v bytových jednotkách, v celkovej výške 200 000 eur.

Podľa § 17 ods. 15 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov hlavný kontrolór obce sleduje počas rozpočtového roka stav a vývoj dlhu obce. Dosiachnutie hranice celkovej sumy dlhu podľa § 17 odsekov 10 až 12 zákona je hlavný kontrolór obce povinný bezodkladne oznámiť ministerstvu financií.

Podľa § 17 ods. 6 obec môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak:

- celková suma dlhu obce neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

Celkovou sumou dlhu obce alebo vyššieho územného celku sa na účely tohto zákona rozumie súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania, záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce alebo vyššieho územného celku.

Do celkovej sumy dlhu obce podľa predchádzajúceho odseku sa nezapočítavajú záväzky z pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu a z úveru poskytnutého zo Štátneho fondu rozvoja bývania na obstaranie obecných nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty.

Podľa zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, § 17 – Pravidlá používania návratných zdrojov financovania, ods. 15) hlavný kontrolór obce sleduje počas rozpočtového roka stav a vývoj dlhu obce.

Orientačný prepočet úverovej a splátkovej zaťaženia obce po prijatí úveru na modernizáciu kotlov v roku 2026 v bytových jednotkách:

Predpokladaný stav úverov v roku 2026	
- komerčný úver k 31.12.2025	138 333 eur
- úver na kotle v BJ	200 000 eur
Spolu	338 333 eur
Bežné príjmy roka 2025 – predpokladané	778 147 eur
Cudzie zdroje v bežných príjmoch roka 2025:	
- transfery zo ŠR	136 831 eur
- transfery od ostatných subjektov VS	6 200 eur
- popl. za KO	37 000 eur
- popl. za stravné ŠJ	5 000 eur
- popl. za MŠ	3 300 eur
- transfery Tipsport Tavoš Ekopolis	7 788 eur
- popl. za rozvoj	296 eur
- grant z MŽP	3 600 eur
Spolu cudzie zdroje:	200 015 eur.
Bežné príjmy roka 2025 znížené o cudzie zdroje (778 147 – 200 015 = 578 132)	578 132 eur
Splátky úverov v roku 2026:	
- istina	93 121 eur
- úroky	15 585 eur
Spolu	108 706 eur.

Úverová zaťaženosť obce:

Podľa § 17 ods. 6 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obec môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak celková suma dlhu obce neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Orientačný prepočet úverovej zaťaženia obce v roku 2026 v percentách:

$$338\,333 / 778\,147 * 100 = \mathbf{43,48\%}$$

Splátková zaťaženosť obce:

Podľa § 17 ods. 6 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obec môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

Orientačný prepočet splátkovej zaťaženia obce v roku 2026 v percentách:

$$108\,706 / 578\,132 * 100 = \mathbf{18,80\%}$$

Celková suma dlhu obce k 31.12.2025 a suma splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov v roku 2024 neprekročila limity, stanovené v § 17 ods. 6 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Návrh rozpočtu na rok 2026 zahŕňa výdavky na činnosti, ktoré obci vyplývajú zo zákonov a uzatvorených zmlúv tak, aby boli pokryté nevyhnuté požiadavky. Financovanie preneseného výkonu štátnej správy bude naďalej zabezpečované formou transferu zo štátneho rozpočtu. Je predpoklad, že navrhovaným rozpočtom budú zabezpečené všetky základné funkcie samosprávy.

Predložený návrh rozpočtu je spracovaný na základe skutočností známych predkladateľovi ku dňu jeho spracovania. Návrh zohľadňuje miestne pomery a vychádza zo skúseností s vyberaním dane z nehnuteľností a poplatkov v predchádzajúcich rokoch.

Rozpočet **nie je** zostavený ako programový rozpočet, čo je v súlade s § 4 ods. 5 zákona 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, nakoľko obec má počet obyvateľov menej ako 2 000.

Rozpočet obce na rok 2026 je navrhnutý vyrovnaný s tým, že bežný rozpočet je prebytkový a kapitálový rozpočet je schodkový, pričom schodok kapitálového rozpočtu je krytý prostriedkami rezervného fondu, úverom, dotáciami a čiastočne prebytkom bežného rozpočtu. Bilancia finančných operácií je prebytková, výdavkové finančné operácie (splátky úverov) sú vyrovnané z prebytku bežného rozpočtu. Rozpočet obce po započítaní finančných operácií je vyrovnaný. V prípade schválenia poslaneckých návrhov bude príjmová časť rozpočtu zvýšená o 21 000 eur a výdavková časť rozpočtu bude zvýšená o 21 000 eur, rozpočet zostáva vyrovnaný.

Návrh rozpočtu obce Šelpice a viacročného rozpočtu obce pre roky 2026 až 2028 je vypracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

V Šelpiciach dňa 7.11.2025

Ing. Ďurkovičová Božena
hlavná kontrolórka obce